

การนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

THE IMPLEMENTATION OF NEW PUBLIC MANAGEMENT TOWARD SUSTAINABLE
DEVELOPMENT IN SAMUT SAKHON PROVINCIAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION

ธนัชณิข ทิระพัฒน์¹, ณัฐวัฒน์ สิริพรวุฒิ²,

Tanatnid Tirapat¹, Nattawat Siriphornwut²,

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, ประเทศไทย¹⁻²

Faculty of Political Science, Bangkokthonburi University, Thailand¹⁻²

Corresponding Author E-mail: supangaporn@gmail.com

Received 22 May 2026; Revised 4 June 2026; Accepted 28 June 2026

การนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ธนัชณิษ ติระพัฒน์, ณัฐวัฒน์ สิริพรวุฒิ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักบริหารภาครัฐแนวใหม่ต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร และ (3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ และผู้แทนภาคประชาสังคมและภาคเอกชน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า (1) การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ กระบวนการดำเนินงานมีลักษณะเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การกำหนดนโยบายและแผนงานที่เชื่อมโยงกับบริบทพื้นที่ และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (2) ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายจากส่วนกลาง การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่ยังไม่ทั่วถึงและแรงกดดันจากความคาดหวังของประชาชน ซึ่งปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรมีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน (3) การนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีความสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะด้านการมุ่งเน้นผลลัพธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชน การกระจายอำนาจ การใช้เทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการสร้างความโปร่งใส การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการ บูรณาการหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่เข้ากับบริบทเชิงพื้นที่ ผ่านกลไกการบริหารแบบยืดหยุ่น มีส่วนร่วม และตอบสนองต่อแรงกดดันจากภายนอกอย่างเหมาะสม ซึ่งองค์ความรู้ี้สามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันได้

คำสำคัญ: การบริหารภาครัฐแนวใหม่, การพัฒนาที่ยั่งยืน, องค์การบริหารส่วนจังหวัด, การมีส่วนร่วมของประชาชน, ธรรมาภิบาล

THE IMPLEMENTATION OF NEW PUBLIC MANAGEMENT TOWARD SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN SAMUT SAKHON PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

Tanatnid Tirapat, Nattawat Siriphornwut

Abstract

This research aimed to (1) investigate the processes of implementing NPM in line with sustainable development goals, (2) explore the challenges encountered during this implementation and (3) examine strategies for developing New Public Management (NPM) to achieve sustainable development. A qualitative research approach was utilized, with data collected through in-depth interviews with 20 key informants and analyzed via content analysis.

The findings revealed that (1) the implementation process was integrated and participatory, requiring collaboration among all sectors, aligning policies and plans with local contexts, and emphasizing ongoing monitoring and evaluation. This comprehensive approach supports sustainable development, (2) significant challenges include budget and human resource limitations, inconsistent centrally driven policies, inadequate public participation, and pressures from public expectations. Both internal and external factors play a crucial role in determining implementation success, (3) NPM implementation aligns with sustainable development by emphasizing results-based management, public participation, decentralization, technology use, human resource development, and transparency. These practices foster balanced growth across economic, social, and environmental dimensions.

The sustainable development of local administrative organizations could be effectively achieved when the principles of modern public administration were integrated into the local context through flexible, participatory, and responsive management mechanisms that appropriately address external pressures. This knowledge could be applied as a framework for developing other local administrative organizations with similar contexts.

Keywords: New Public Management; Sustainable Development; Provincial Administrative Organization; Public Participation; Good Governance

บทนำ

แนวคิดหลักของการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management - NPM) เป็นทฤษฎีและนโยบายที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั่วโลกตั้งแต่ทศวรรษที่ 1990 โดยเฉพาะกลุ่มประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) โดยในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ระบบการบริหารภาครัฐทั่วโลกได้เกิดการเปลี่ยนผ่านกระบวนทัศน์ครั้งสำคัญจากการบริหารภาครัฐแบบดั้งเดิม (Traditional Public Administration) ไปสู่แนวคิด การบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management - NPM) ซึ่งมีรากฐานมาจากหลักการทางเศรษฐศาสตร์และเทคนิคการจัดการจากภาคเอกชน มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความโปร่งใส รวมถึงความคุ้มค่า โดยมีเครื่องมือสำคัญอย่างการกระจายอำนาจ การวัดผลการปฏิบัติงาน และการนำกลไกตลาดมาปรับใช้ในหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นเพื่อให้ระบบราชการมีความสอดคล้องกับแนวคิดการปฏิรูประบบราชการควรมีลักษณะ ที่รัฐจะมีบทบาทหน้าที่เฉพาะในส่วนที่จำเป็นจะต้องทำเท่านั้นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีบทบาทมากขึ้น มีการบริหารจัดการภายในภาคราชการที่มีความรวดเร็วคุณภาพสูง และมีประสิทธิภาพ มีการจัดองค์กรที่มีความกะทัดรัดคล่องตัวและปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็ว เน้นการทำงานที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือตามลักษณะของการทำงานที่ทันสมัย ใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการทำงาน มีการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีคุณภาพสูง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทำงานมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยมีประชาชนเป็นเป้าหมาย มีกลไกการบริหารงานบุคคลที่หลากหลาย มีระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรมเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเต็มใจมารับราชการอย่างมืออาชีพ มีวัฒนธรรมองค์กรและมีบรรยากาศในการทำงานแบบมีส่วนร่วมมีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ (พัชรพลชัย ศุภณะ, 2562)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) หรือที่รู้จักในชื่อวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) เป็นกรอบการพัฒนาระดับโลกที่ได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ 193 ประเทศในปี ค.ศ. 2015 เพื่อเป็นแนวทางร่วมกันในการขจัดความยากจน ปกป้องโลก และสร้างสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองสำหรับทุกคนอย่างยั่งยืนภายในปี ค.ศ. 2030 หลักการสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนคือ ความเป็นสากล (Universality) ซึ่งหมายความว่าเป้าหมายเหล่านี้ใช้ได้กับทุกประเทศ ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ต่างจาก MDGs ที่มุ่งเน้นเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีหลักการ "ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง" (Leave No One Behind) ที่เรียกร้องให้การพัฒนาต้องครอบคลุมประชากรกลุ่มเปราะบางที่สุด และหลักการความเชื่อมโยงและบูรณาการ (Integration and Indivisibility) ที่มองว่าทั้ง 17 เป้าหมายมีความเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออก และความสำเร็จในเป้าหมายหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายอื่น ๆ (Nilsson, Griggs, & Visbeck, 2016) หัวใจหลักของ SDG Localization คือการร่วมดำเนินการในระดับชุมชนและท้องถิ่น ต่อเนื่องจากการดำเนินการในระดับประเทศ ซึ่งต้องอาศัยชุมชนที่มีความเข้มแข็ง คำถามสำคัญคือ เราจะสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้อย่างไร หนึ่งในแนวทางสำคัญที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางก็คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) ซึ่งเป็นหลักการที่ให้ความสำคัญกับการ

พัฒนาคนเป็นศูนย์กลาง สร้างสมดุลระหว่างมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นแนวทางขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างยาวนาน (ชนากานต์ วิจิตร, 2567)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 ภายใต้แนวคิดการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารภาครัฐและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ในระดับจังหวัด การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน ความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร การปรับบทบาทภาครัฐให้มีความคล่องตัว และการนำหลักการบริหารจัดการแบบภาคเอกชนมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสาธารณะ ทั้งนี้บทบาทดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดสมุทรสาครในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร มีการพัฒนาเศรษฐกิจสูงควบคู่กับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม อีกทั้งมีโครงสร้างการบริหารท้องถิ่นที่ชัดเจน ทำให้สามารถศึกษาแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติบูรณาการได้อย่างครอบคลุมและสะท้อนบริบทจริงของประเทศไทย โดยการศึกษาการนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร จึงมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจกลไกการบริหารภาครัฐในระดับท้องถิ่น และสามารถสะท้อนแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สอดคล้องกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร โดยมุ่งวิเคราะห์ความเชื่อมโยงที่ซับซ้อนระหว่างการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (NPM) ซึ่งเน้นประสิทธิภาพและผลลัพธ์ กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเน้นความเสมอภาคและความยั่งยืน และเพื่อศึกษาการนำแนวคิด NPM มาปรับใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบทั้งในเชิงส่งเสริมและขัดแย้งต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในบริบทการบริหารงานท้องถิ่นของประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักบริหารภาครัฐแนวใหม่ต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของงานวิจัย การวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการแสวงหาความรู้โดยอาศัยวิธีการเชิงประจักษ์ หรือแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อทำความเข้าใจกับกระบวนการดำเนินงานขององค์กร โดยมีเป้าหมายเพื่อค้นหาเกณฑ์ สร้างแนวคิดหรือสมมติฐานใหม่ ๆ จากแหล่งที่ทำการศึกษา แนวทางการแสวงหาคำตอบของคำถามงานวิจัยที่ตั้งไว้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบริบท ความคิดเห็น และประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้อง โดยเน้นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการตีความหมายจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญรวมทั้งหมด จำนวน 20 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) พิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (1) เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (2) เป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (3) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานและการพัฒนาที่ยั่งยืน (4) เคยเป็นผู้แทนของภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมที่ได้รับผลกระทบในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบไปด้วย

2.1 ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 5 คน

2.2 หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 5 คน

2.3 เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำนวน 5 คน

2.4 ผู้แทนภาคประชาสังคมและภาคเอกชนที่ร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นเครื่องมือวิจัยที่สร้างจากการศึกษากรอบแนวคิดการวิจัย โดยการออกแบบเครื่องมือในลักษณะนี้มุ่งสร้างความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถให้ข้อมูลสำคัญได้อย่างเต็มที่ โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองทุกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ชุดคำถามที่ใช้ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วนหลักที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

การสร้างและตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแก้ข้อคำถามสำหรับแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำรา หนังสือ และบทความที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องมือวิจัย

3. ดำเนินการจัดทำแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

4. การตรวจสอบโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา เพื่อให้เครื่องมือวิจัยมีความครบถ้วนและเหมาะสม โดยทำการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นจึงปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รับ

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากต่างประเทศและในประเทศไทย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับทุติยภูมิ (secondary data) และนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบหรือสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บข้อมูลโดยตรงจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและความคิดเห็นที่เฉพาะเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยมีลักษณะการสัมภาษณ์เป็นแบบตัวต่อตัวและมีคำถามสัมภาษณ์ชนิดปลายเปิด ถูกออกแบบมาเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และวิธีการสังเกต (Observation) โดยใช้เทคนิคการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยไม่ได้ดำเนินการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ผู้วิจัยจะทำการสังเกตพฤติกรรมการดำเนินการของกลุ่ม สังเกตวิธีคิด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษารั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์เชิงแก่นสาร (Thematic Analysis) เพื่อจำแนกและตีความข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และเอกสาร โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละประเด็น

5.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบความเห็นเหมือน หรือ ต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์

5.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จาก เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามแนวทางการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันของข้อมูลก่อนจะนำข้อมูลนั้น ๆ ไปทำการวิเคราะห์

5.4 ขั้นตอนสุดท้ายคือการนำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันเพื่อสรุปผลการวิจัยในการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักบริหารภาครัฐแนวใหม่ต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี และข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

6. จริยธรรมในการวิจัย ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับสิทธิส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบทั้งทางกายและใจ โดยเริ่มจากการแนะนำตนเองต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย และใช้เวลาพิจารณาในการตัดสินใจเข้าร่วมโดยสมัครใจ โดยในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยไม่บังคับให้ตอบคำถามหากผู้ให้ข้อมูลไม่สะดวกหรือไม่ต้องการตอบ แต่จะส่งเสริมให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ หากมีการบันทึกภาพ บันทึกเสียง หรือมีการจัดบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการขออนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญล่วงหน้าก่อนเสมอ โดยผู้ให้ข้อมูลสามารถปฏิเสธในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ และผู้วิจัยจะรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้ชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในลักษณะที่ไม่สามารถระบุตัวตนได้ และข้อมูลที่ได้รับจะถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 กระบวนการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีลักษณะของการบูรณาการแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่เข้ากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ รายละเอียดดังนี้

1) มิติด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า องค์การให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะ การดูแลแหล่งน้ำ และการส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อสร้างความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

2) มิติด้านสังคม พบว่า องค์กรดำเนินโครงการที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งด้าน การศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการสังคม โดยคำนึงถึงการลดความเหลื่อมล้ำและการสร้างโอกาสในการ เข้าถึงบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง

3) มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า องค์กรสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น โดยส่งเสริม อาชีพ การสร้างรายได้ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักบริหารภาครัฐแนวใหม่ต่อการบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัย ภายนอกองค์กร ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล การขาดบุคลากรที่ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ภาระงานที่เพิ่มขึ้น รวมถึงวัฒนธรรมองค์กรบางส่วนที่ยังไม่พร้อมต่อการ เปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการพัฒนานวัตกรรมในการบริหารงาน รายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยภายในองค์กร

1) ด้านผู้นำองค์กรและเจตจำนงทางการเมือง พบว่า ผู้นำองค์กรมีบทบาทสำคัญในการกำหนด ทิศทางการดำเนินงาน การสนับสนุนการพัฒนาองค์กร และการผลักดันนโยบายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอาจส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องของนโยบายและโครงการต่าง ๆ

1) ด้านวัฒนธรรมองค์กร พบว่า วัฒนธรรมองค์กรมีทั้งส่วนที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการ เปลี่ยนแปลง บุคลากรบางส่วนยังคุ้นชินกับระบบการทำงานแบบเดิม ทำให้การปรับตัวต่อแนวคิดการบริหาร ภาครัฐแนวใหม่เกิดขึ้นได้ค่อนข้างช้า

2) ด้านสมรรถนะและทักษะของบุคลากร พบว่า บุคลากรบางส่วนยังขาดทักษะเฉพาะด้าน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการสมัยใหม่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

3) ด้านทรัพยากรและงบประมาณ พบว่า งบประมาณและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็น อุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินโครงการและการพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะโครงการที่ต้องใช้งบประมาณสูงและ เทคโนโลยีเฉพาะทาง

2. ปัจจัยภายนอกองค์กร

1) ด้านนโยบายของรัฐบาล พบว่า นโยบายจากส่วนกลางมีผลต่อการดำเนินงานขององค์กร ทั้งในด้านการสนับสนุนและข้อจำกัด โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ส่งผลต่อความ ต่อเนื่องในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและภาคเอกชน พบว่า ภาคประชาสังคมและภาค

เอกชนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในด้านงบประมาณ ความร่วมมือ และการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

3) ด้านความคาดหวังและแรงกดดันจากประชาชน พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อการให้บริการขององค์กรในระดับสูง ทั้งด้านคุณภาพ ความรวดเร็ว และความโปร่งใส ส่งผลให้องค์กรต้องเร่งพัฒนาระบบการบริหารงานและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชนและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีการนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน การพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชน และการบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

1. ด้านการมุ่งเน้นผลลัพธ์ พบว่า องค์กรมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานและตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

2. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น การวางแผน และการติดตามผลการดำเนินงาน ส่งผลให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของพื้นที่มากยิ่งขึ้น

3. ด้านการกระจายอำนาจและธรรมาภิบาล พบว่า องค์กรมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานไปยังหน่วยงานและบุคลากรในระดับต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ได้แก่ ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า

4. ด้านการใช้เทคโนโลยี พบว่า มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานและการให้บริการประชาชน เช่น ระบบฐานข้อมูล การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ และระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

5. ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล พบว่า องค์กรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อการกิจขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ด้านการสร้าง ความโปร่งใส พบว่า องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีมาตรการในการป้องกันการทุจริต ส่งเสริมการตรวจสอบจากภาคประชาชน และสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานภาครัฐ

อภิปรายผลการวิจัย

กระบวนการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการมุ่งเน้นผลลัพธ์กับการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครให้ความสำคัญกับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และระบบติดตามประเมินผลอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนถึงการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในการบริหารองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Hood (1991) ที่อธิบายว่า การบริหารภาครัฐแนวใหม่มุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลลัพธ์ของการดำเนินงาน มากกว่าการยึดติดกับขั้นตอนและระเบียบราชการแบบดั้งเดิม ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Osborne and Gaebler (1992) ที่เสนอว่าภาครัฐควรปรับบทบาทสู่การบริหารงานเชิงผลลัพธ์และตอบสนองต่อประชาชนในฐานะ “ผู้รับบริการ” ทั้งนี้ การกำหนดตัวชี้วัดและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรสามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน การบริหารจัดการทรัพยากร และการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า อย่างไรก็ตาม แม้องค์กรจะมีระบบประเมินผลที่ชัดเจน แต่ยังพบข้อจำกัดด้านทรัพยากรและภาระงานของบุคลากร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการติดตามและประเมินผลในบางโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนาที่ยั่งยืน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กร ทั้งในด้านการเสนอความคิดเห็น การประชุมประชาคม การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และการติดตามผลการดำเนินงาน ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากช่วยให้องค์กรสามารถรับทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนมากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Denhardt and Denhardt (2000) ที่เสนอแนวคิด New Public Service ซึ่งให้ความสำคัญกับประชาชนในฐานะ “พลเมือง” มากกว่า “ลูกค้า” โดยภาครัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาสังคมร่วมกัน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติที่เน้นหลัก “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (Leave No One Behind) ซึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนา อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนบางกลุ่มยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากข้อจำกัดด้านความรู้ ความเข้าใจ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จึงสะท้อนให้เห็นว่าองค์กรยังจำเป็นต้องพัฒนากลไกการสื่อสารและการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ด้านการกระจายอำนาจและธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร มีการกระจายอำนาจในการบริหารงานไปยังหน่วยงานและบุคลากรในระดับต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงาน และลดขั้นตอนการตัดสินใจที่ซับซ้อน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Osborne and Gaebler (1992) ที่เสนอว่า องค์กรภาครัฐควรมีลักษณะการบริหารที่ยืดหยุ่น คล่องตัว และลดความรวมศูนย์ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังพบว่า องค์กรให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และการตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับ

หลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ที่มุ่งส่งเสริมการบริหารงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน และช่วยลดปัญหาการทุจริตในการบริหารงานภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าบางขั้นตอนของระบบราชการยังคงมีความล่าช้าและข้อจำกัดด้านกฎหมายและระเบียบราชการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความคล่องตัวในการบริหารงาน ด้านการใช้เทคโนโลยีกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานและการให้บริการประชาชน เช่น ระบบฐานข้อมูลออนไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล และระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Pollitt and Bouckaert (2011) ที่อธิบายว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ ช่วยลดขั้นตอนการดำเนินงาน และเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการประชาชนนอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยียังช่วยส่งเสริมความโปร่งใสในการดำเนินงาน เนื่องจากประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานได้ง่ายขึ้น และสามารถตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างสะดวก อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบข้อจำกัดด้านงบประมาณ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยี และทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรบางส่วน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบดิจิทัลขององค์กร ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ New Public Management ที่มองว่าทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและนวัตกรรมในการบริหารงาน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรช่วยให้บุคลากรสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และนโยบายภาครัฐได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบว่า บุคลากรบางส่วนยังขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีภาระงานจำนวนมาก ส่งผลให้การพัฒนาศักยภาพบุคลากรยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง ด้านการสร้าง ความโปร่งใสกับความเชื่อมั่นของประชาชน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีการดำเนินงานที่มุ่งเน้นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรได้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่สำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ การดำเนินงานอย่างโปร่งใสช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของประชาชนต่อองค์กรภาครัฐ รวมทั้งช่วยลดโอกาสในการเกิดปัญหาการทุจริต อย่างไรก็ตาม การสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยทั้งการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร การปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ

ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร สมรรถนะของบุคลากร และทรัพยากรขององค์กร มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับ กิริติกาญจน์ เจตนธนานันท์, ธีรพงษ์ บุญรักษา และ รัชกา เอี่ยมเกิด (2567) ที่พบว่าปัจจัยสำคัญต่อการผลักดันให้เกิดระบบกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ

“ผู้นำ” หรือผู้บริหารทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ขณะเดียวกัน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การสนับสนุนจากภาคประชาสังคม และความคาดหวังของประชาชน ล้วนส่งผลต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้เพียงจากกลไกภายในองค์กรเท่านั้น แต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ความต่อเนื่องของนโยบายและการสนับสนุนจากภาครัฐส่วนกลางเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในด้านงบประมาณ กฎหมาย และการกำหนดทิศทางนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง สอดคล้องกับ นิรุติ หัตถะผะสุ (2564) ที่พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายด้านการกำจัดความยากจนและการบริหารจัดการภัยพิบัติไปปฏิบัติได้แก่ นโยบายมีความชัดเจนและสอดคล้องกับแผนระดับชาติ นโยบายได้รับ ความสำคัญจากฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหาร การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม มีความเพียงพอของ ทรัพยากร

องค์ความรู้ใหม่

ความรู้ใหม่จากการศึกษาการนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ทั้งในเชิงแนวคิดและเชิงปฏิบัติ มีดังนี้

1) การนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในระดับท้องถิ่น จะเกิดประสิทธิผลสูงสุดเมื่อมีการบูรณาการเข้ากับกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนในลักษณะของระบบเชื่อมโยงไม่ใช้การดำเนินงานแบบแยกส่วน โดยสามารถสังเคราะห์เป็นแบบจำลองเชิงแนวคิดที่เรียกว่า NPM-Sustainable Local Governance Integration Model หรือแบบจำลองการบูรณาการการบริหารภาครัฐแนวใหม่เพื่อความยั่งยืนของท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ กลไกภายในองค์กร กลไกภายนอกองค์กร และผลลัพธ์เชิงความยั่งยืน แบบจำลองนี้สะท้อนให้เห็นว่า ความสำเร็จของการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่นเกิดจากการบูรณาการเชิงระบบระหว่างการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่กับเป้าหมายการพัฒนา

2) รูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ใช่เพียงการนำหลักประสิทธิภาพตามแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้เท่านั้น แต่ต้องผสมผสานกับแนวทางการบริหารแบบปรับตัวและการมีส่วนร่วม องค์ความรู้นี้สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารท้องถิ่นในยุคปัจจุบันต้องเปลี่ยนจาก การบริหารแบบสั่งการไปสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมและยืดหยุ่น

3) นอกจากปัจจัยเชิงโครงสร้างและนโยบายแล้วความคาดหวังและแรงกดดันจากประชาชน” เป็นปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทเป็นตัวเร่งในการพัฒนาองค์กร องค์ความรู้นี้สะท้อนมุมมองใหม่ว่า ประชาชนไม่ได้เป็นเพียงผู้รับบริการแต่เป็นผู้กำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กร

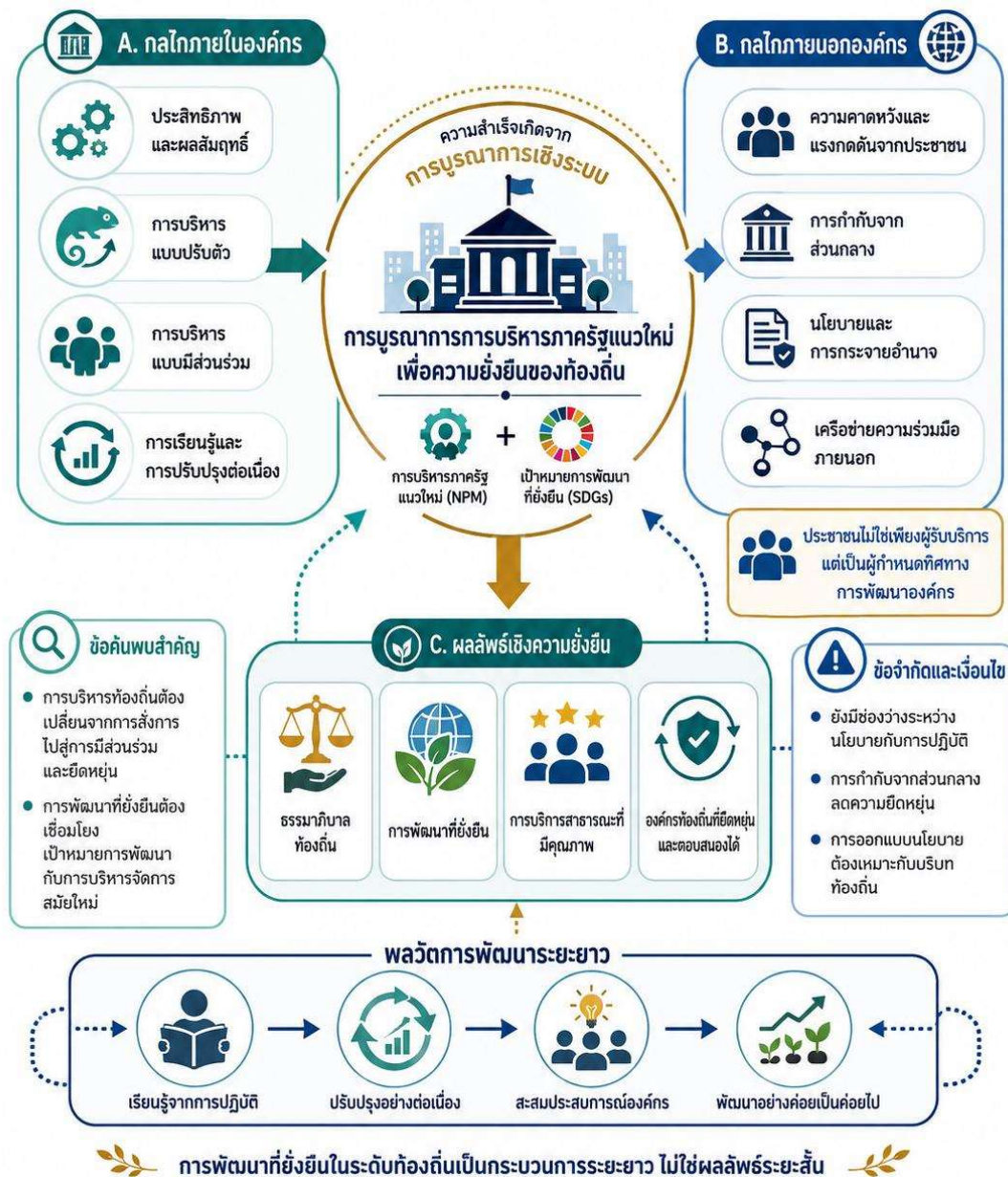
4) แม้จะมีนโยบายการกระจายอำนาจ แต่ในทางปฏิบัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงมีข้อจำกัดจากการกำกับของส่วนกลาง การมีช่องว่างระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติส่งผลต่อความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ และการออกแบบนโยบายให้เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น

5) การพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่นไม่ได้เกิดขึ้นแบบก้าวกระโดด แต่เป็นกระบวนการ ค่อยเป็นค่อยไปที่ต้องอาศัยการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และการสะสมประสบการณ์ขององค์กร การพัฒนาที่ยั่งยืนควรถูกมองเป็นกระบวนการระยะยาวมากกว่าผลลัพธ์ในระยะสั้น

แบบจำลองการบูรณาการการบริหารภาครัฐแนวใหม่เพื่อความยั่งยืนของท้องถิ่น

NPM-Sustainable Local Governance Integration Model

องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาการนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) กำหนดนโยบายส่งเสริมการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

2) กำหนดนโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่นให้มีความต่อเนื่อง และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมในระยะยาว

2. ข้อเสนอในการนำไปใช้ประโยชน์

1) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครควรจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี การบริหารจัดการสมัยใหม่ และการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2) ควรสร้างระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง โดยกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาการนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการดำเนินงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาที่ยั่งยืน

2) ควรศึกษาปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กิริติกาญจน์ เจตน์ธนนันท์, อีรพงษ์ บุญรักษา และ รชิกา เอี่ยมเกิด. (2567). การพัฒนาทักษะภายในของผู้นำองค์กร: สู่ภาวะผู้นำที่สร้างผลกระทบให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกได้อย่างแท้จริง. *วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน*, 30(4), 137-153.
- ชนากานต์ วิจิตร. (2567). *SDG Localization: ท้องถิ่นเข้มแข็งสู่รากฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน*.
https://image.mfa.go.th/mfa/0/OznAy3tii2/นักศึกษา/SDG_Localization_ท้องถิ่นเข้มแข็งสู่รากฐานการพัฒนา.pdf
- นิรุต หัตถะผะสุ. (2564). *กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์การภาครัฐเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษา กระทรวงมหาดไทย*. [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรวาลย์ ศุภกะ. (2562). *นโยบายสาธารณะและการวางแผนเพื่อจัดการองค์กรภาครัฐ*. พระนครศรีอยุธยา : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Denhardt, R. B., & Denhardt, J. V. (2000). The new public service: Serving rather than steering. *Public Administration Review*, 60(6), 549–559.
- Hood, C. (1991). A public management for all seasons?. *Public Administration*, 69(1), 3-19.
- M. Nilsson, D. Griggs and M. Visbeck (2016). Map the interactions between Sustainable Development Goals. *Comment in Nature*, 53(7607), 320-322.
- Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). *Reinventing Government: How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector*. Addison-Wesley.
- Pollitt, C., & Bouckaert, G. (2011). *Public management reform: A comparative analysis: New public management, governance, and the neo-Weberian state* (3rd ed.). Oxford University Press.